

نومرو : ۹۹

اداره خانه

ایستانبول ، جفال اوغلنده

داثره اجتهدده

“ Idjtihad ” Constantinople

دوردنچی سنه

اجتهاد

حریت فکریه یه خادم

نچشنبه کونلری چیقار اجتماعی، ادبی مجموعه

مدیر مرخص : الہامی صفا

۲۷ مارت ۱۳۳۰

آبونه

سنه لك آلتی آیلق

تورکیا ایچین ۵۴ غروش ۳۰ غروش

ممالک اجنبیه ایچین ۱۵۱ فرانق ۸ فرانق

نسخه سی ۵۰ باره یه

صوفته پرورلکمی . صوفته کر یزاک می ؟ .

برادر من زهت ثابت بك تأسيس ايتديكى « تعقيب
وتنقيد » مجموعه سنك ايلك نومرو سنده « يكي بر علامت
سقوط - صوفته لره هجوم » عنوان مضاعفی آلتنده، بزه
اتحاف ايديش بير مقاله نشر ايتدی. بومقاله نك مطا.
لعه سندن شو آجی حقيقت بير دفعه داهاميدانه چيقدی كه
اك زياده دوست وهمفكر عداولونان آشنالربيله يكديكرينك
افكار واعتقادينه بيكانه قاليورلر . بونك بويله اولماسنك
بر حكمت ملعونه سی واردره بيليرز. فقط اونی اشريح
تخته سنك اوزهرينه ياتيرماق وتشریح بيخاغه صاريلماق
ايچين محل وموسمی مساعد كورمه يورز. زهت ثابت
بكك بيله بزى آ كلاماش اولديغی كورمك بزجه الیم
اولدی. بعض كيمسeler وار، كه بزى آ كلاماق ايشلرينه
كله ديكي ايچين آ كلامايورلر ويا خودناصل كلاماق ايشلرينه
كليرسه اويله اكلايورلر اونلر ايچين صرف ايده جك
نه مر كمز وار، نه ده قسمز. اونلر ايچين جناب حق دن
عقل وانصاف نمي ايدهرز.

بعض كيمسeler (اجتهاد) ی وپرو وپيشوالربى
صوفته دشمنی ، ظن ايديورلر . بو بير زعم باطل در .
صوفته لره ايچين كوكلمزده شفقت وصيانت حسلرندن
غیری بير حس يوقدر . اوتجی سنه تأسيسيه سنی ياشايان
(اجتهاد) ك ايچنده بويله بير خصوصيتك دليلي وديلي
اولان بير كله جكك كوسته ريله سنی مخالفلر مزدن ايسته رز.
بز (محمد شرف) ك « آنادولوده بير مسلمان تور كك
شيخ الاسلام افدى حضرتلرينه صوگ سوزى » عنوانی
كتابخي تبيل ايتدك . اجتهادلرينك ، فكرلرينك اكثري
شجيع ومحق بولدوق . بوندن بزم صوفته دشمنی اولما مزمه
حكيم ويرمك محكم بير انصافك كارى اولما ماليدر . بز
بوراده فضله ومكرر سوز سويله مكدن چكينه جكر .
(اجتهاد) ك آلتش نومرولو و ۴ نيسان ۱۳۲۹ تاريخلى
نسخه سنده مندرج (صوفته لعه دائر) عنوانی مقاله مزدن
شو سطرلری عينا نقل ايديورز :

بزم دشمنز صوفته لره اصلا دكل . بزم دشمنز هم صوفته لرك ،
هم بوتون عالم اسلام وانسانك دشمنی اولان متردى صوفته لره
بزم قارشيمزه مخاصم كيی چيكن لره و بزى « وطنسز » صفتيله
توصيف وتحقير ايتك ايسته ينلرده بير آز نور نظر بولونما سنی بك
آرزو ايدهرز .

صوفته لره ، هر بير من كيی بو وطنك اولاديدرلر : بونلر
چورومكده وچورومكده در ؛ بونی كوره بيلن كوزلره ملاك هر
وطنداش اونلری چورومك دن و چورومك دن منع وظيفه سنی
ترك ايدهرز . « بز اتخار ايدهر جكر . بز كندی حياتك
متصرفي يز » ديمكله قورتولمازلر . بز صوفته لرك اولومدن
تخليص واولدورمك ده منع ايديله لرينى مطلقا ايسته رز . بوگون
زيارتزه كلش اولان بير ذاته ديه يكمز كيی ، بزم مدارا ايتك ،
اوقشاماق ايچين آرتق زما نر قالماشدر . بولغارلر بير آرزو بوسك
باغیرسه لر استانبولده سسلربى ايشتديره جك قادار (دارالخلافه) يه
ياقلاشدیلر . اسلامك شرطی قاچ اولديغی بيليرز . و « اسلام »
كله سنك « سلامت » كله سندن بك باشقا برشی اولما ديغی بيلمه لی يزه
بو عصرده وهر عصرده سلامتك شرطی دائما اوچ در .
ودائما اوچ اولاجا قدر :

بیرنجی شرط : قوتلی اولماق .
ايکنجی شرط : عالم وفاضل اولماق .
اوچنجی شرط : زنگین اولماق .

بو اوچ شرطی ، حياتنده جمع ايتمين فردلركده . ملتلكده
بقا وسلامت دن اميدلری منقطع اولمالی در .

بز صوفته لری الفا دكل اعلا ايتك ايسته يورز ؛ فقط بز
اعلا ايديلك ايسته مينز ، دبديكلى حالده اعلا ايدهر جكر . چونكه
بو ملتك ، صورت مطلقده بوتون قناعت وجدانيم ايله
سويله بورم . تخليص واعلا سى بو صنفك تخليص و اعلا سنه
باغلي در .

اوستريانك (ويانه) سنده قاتوليكر ك مدرسه لرينى تدقيق
ايتشدم . اوراده طلبة علومك مظهر اولدقلى منتظم و صرفه
حياتی كوردم ؛ اونلر سنه نك اوچ آبخي تستل ايله كچيرمزلر .
يكلربى كنديلرى پشيرمزلر ، چاشيرلربى كنديلرى ييقامازلر .
منتظم درسخانه لرى ، طماخانه لرى هوادار نظيف ياتاقخانه لرى ،
تربيه بدنيه سالونلرى . كيميا ، حكمت . تاريخ طبيعى موزه لرى
واردر ، بونلر بورادن حقيقه متسدن ، منور ، فاضل بير آدم
اولراق چيقارلر . عزت نفسلرى خلل دن مصون قالمشدر .
اوكرعنه يه واوكرعنه يه آليشمشدر .

بو آوستريا - مجارستان صوفته لرى مكبتدن چيقدقندن
صوكره بيرر كويه (فاردر) ، يعنى راهب تعيين اولونورلر .
بونلر كيتديكلى كويده هم طبييك ، هم مهندسلك ، هم

رباعیات خیام

افسوس که نان پخته خامان دارند

اسباب تمام نا تمامان دارند

چشم خوش ترکان بتماشای دلست

ملیکی ست که شا کرد و غلامان دارند .

یازیق که پیشکین اکمک ، چیک آدمربك اُئنده قالشدر .
یازیق که تام اسباب سعادت ورفاهه مالک اولانلر ، ناتماملر .
ناقص لردر . تورک [*] کوزلرینک کوزل کوزلری پوکسک
کوکلرک تماشالرینه خاص اولدینی حالده شا کردلرک ؛ کولهلرک
مالکانه سی اولشدر .

از دفتر عمر پاک میباید شد

دردست اجل هلاک میباید شد

ای ساقی خوش لقا تو خوش خوش مارا

آبی درده که خاک میباید شد .

حیات دفتردن اسمزک سیلیمه سی لایددر ؛ اولومک
قوجاغنده جان ویرمه من محقق در . مادام که انسانک صوکی
قاره طوبراق اولماقدیر . ای کوزل ساقی بزه آب [شراب] کتیر ،
شراب کتیر !

اکنون که دلم ز عمر محروم نشد

کم بود ز اسرار که مفهوم نشد

چون نیک همی بنکرم از روی خرد

عمرم بگذشت و هیچ معلوم نشد .

کوکلک هنوز حیات دن محروم بولونمادی شو آنده ،
مطلع اولما دیغ اسرار آزدردر . اعتقادندهم . بونکله برابر ، عقلدن
استعانه ایدره کندی کنیدی معاینه ایتدیکم وقت ، عمرمک
کچمش و هیچ بیرشیک معلوم اولماش اولدینی کوریورم .

آن قوم که سجاده پرستد خرد

زیرا که زیر بار سالوس درند

[*] تورک دلبرلری کوزل کوزلو اولماقله مشهوردر .
« ترک » کله سی لاعلی التعین کوزل کنج قیز ، شهلوند قیز معناسی ده
متضمن در . (حافظ) ک « اگر آن ترک شیرازی بدست آرد
دل مارا » بیتنده کی « ترک » کله سی بوا یکی معنا ایله یعنی تورک ،
ویا ساده جه « کنج کوزل قیز » معنا لردن بیرله ویا دیکریله
قوللانیلمش اولایلیر .

حاکمک ، هم آغرونوملق [یعنی زراعت معلم و مهندسلیکی]
ایدرلر و بونلری الزم اولدیی قادار اولسون یاپایلمک ایچین
حاضر لانتشدر . ساری خسته لقلری تشخیص ایدمک وانتشارینی
منع ایدمیلرک قادار طب و حفظ صحت بیلیرلر . حیوانات
اهلیه یه عائد خسته لقلری آکلایاجاق ومهمما امکن تداوی ایدمک
قادار بیطریق دن بهره دارلر . حاصلی بوکوی پاپاسی . کریک
منبع نور و حیاتی در . کوکک مقدار نفوسنه کوره ایتاخانه
وتکافل صندوقلری تأسیسی ایله اشتغال ایدر ؛ هر بازار کونی
عبادت دن صوگره حفظ صحت . اقتصادات داخلیه و سیاست
دینییه دائر قونفرانسار ویریر . بزده کوی امامی مقامنده
بولونان بو ائندینک حکومت بلدی طرفندن مخصص معاشی
واردر . بایراملرده . کلیک انک قاپسینه قوشاغنی سرمن . او ،
بالکس درمانده لره تصدق ایدر و اولنره امید وجسارت ویریر
و بونی ویریرکن بیر بورج ادا ایدر کیچی محبوبانه ویریر .
اهالی یایق ایسته یورز . امام ائندیلر یایمالی یز . اردو
یایق ایسته یورز . کوینه نور ، حب وطن ، عزت نفس
صاچاجاق روحایلر یایمالی یز .

صوفته لری بانا ظهیر اولمایه دعوت ایدیورم ، ایسته دیکم
اونلر ایچین نور . وطن ایچین حیات در . اوزون تأمل اتمک .
« هم کینک خاطرنی قیرمماق هم لخنه یی کیرتمک » مسخره لقلرینک
نتیجه مدته سی میدانده در .

مقاله مزک اگ جانلی سطرلری آلدق . هر کسک
حقنده لایق ومستحق اولدینی ظن واعتقاددن غیری
بیرظن واعتقاد بسله ممه میه ، کیمسه یه ، من غیر شعور
یعنی یلمکسزین افترا ده بولونمایه بیر قیمت اخلاقیه ویرنلره
توصیه ایدردر . مقالهی تمامیه اوقوسونلر والارینی
وجدانلرینک اوزم ریته قویاراق حکم ویرسینلر .

بز وطنمز وعموم وطنداشلمز ایچین نور و حیات
ایسته یورز . هر جور وک جور و تور . بزهر کس ایچین
صاغلاملق ، توان ، عرفان ، سامان تمی ایدیورز .

بونلر کناهمی ؛ بونلر کناهسه ، بونلری کناه کوره نلرک
نظرنده کناهکار اولمایه راضی یز . اونلرک کوزلری
واوزلری تداوی اتمک ایسته مکده کی اصرا رمن دن فراغت
ایتدیکمز کون اک بویوک کناهی ایشله مش اولورز .
فقط دنیانک و حیاتک کوزی بزی بو کناه ملعونک
کناهکاری کورمه یه جک در .